

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17Co/9/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8221202333
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 03. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2026:8221202333.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a členov senátu JUDr. Eduarda Valenčina a JUDr. Mariána Hoffmanna, PhD., v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX C., právne zastúpený: JUDr. Svätoslav Vaško, advokát, Baštová 5/A, 085 01 Bardejov, IČO: 42 232 805 proti žalovaným: 1. B. D. - E., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, XXX XX C., 2. F. D. - E., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, XXX XX C., 3. D. D. - E., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, XXX XX C., žalované v 1. až 3. rade zastúpené: JUDr. Vladimír Poch, advokát, Hviezdoslavova 3, 085 01 Bardejov, IČO: 37 936 417, 4. Allianz - Slovenská poisťovňa a.s., Dostojevského rad 4, 815 74 Bratislava, IČO: 00 151 700, o zaplatenie 40.481,85 eur s prísl., o odvolaní žalovanej v 4. rade proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 2C/44/2021-269 zo dňa 5.12.2024 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Priznáva žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanej v 4. rade v plnom rozsahu.

Žalobcovi voči žalovaným v 1., 2. a 3. rade nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd rozhodol takto:

I. Žalovaný v 4. rade je p o v i n n ý zaplatiť žalovanému v 1. rade sumu 11.666,67 eur s 5% ročným úrokom z omeškania od 13.11.2021 do zaplatenia v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením žalovaného v 4. rade zaniká v rozsahu plnenia povinnosť žalobcu plniť žalovanému v 1. rade, ktorá povinnosť žalobcovi vznikla právoplatným rozsudkom Okresného súdu Bardejov č.k. 5C/23/2018 -156 zo dňa 7.9.2021.

II. Žalovaný v 4. rade je p o v i n n ý zaplatiť žalovanému v 2. rade sumu 11.666,67 eur s 5% ročným úrokom z omeškania od 13.11.2021 do zaplatenia v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením žalovaného v 4. rade zaniká v rozsahu plnenia povinnosť žalobcu plniť žalovanému v 2. rade, ktorá povinnosť žalobcovi vznikla právoplatným rozsudkom Okresného súdu Bardejov č.k. 5C/23/2018 -156 zo dňa 7.9.2021.

III. Žalovaný v 4. rade je p o v i n n ý zaplatiť žalovanému v 3. rade sumu 11.666,67 eur s 5% ročným úrokom z omeškania od 13.11.2021 do zaplatenia v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením žalovaného v 4. rade zaniká v rozsahu plnenia povinnosť žalobcu plniť žalovanému v 3. rade, ktorá povinnosť žalobcovi vznikla právoplatným rozsudkom Okresného súdu Bardejov č.k. 5C/23/2018 -156 zo dňa 7.9.2021.

IV. Žalovaný v 4. rade je p o v i n n ý zaplatiť žalovaným v 1. až 3. rade sumu 5.481,85 eur, v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením žalovaného v 4. rade zaniká v rozsahu plnenia povinnosť žalobcu plniť žalovaným v 1. až 3. rade, ktorá povinnosť žalobcovi vznikla právoplatným uznesením Okresného súdu Bardejov č.k. 5C/23/2018 -165 zo dňa 4.1.2022.

V. Žalovaný v 4. rade je p o v i n n ý nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 %, o ktorých výške rozhodne súdny úradník samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

VI. Žalobcovi voči žalovaným v 1. až 3. rade náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

2. Prvoinštančný súd tak rozhodol o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanému v 4. rade povinnosť zaplatiť žalovaným v 1. – 3. rade každej po 11.666,67 eur spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania od 13.11.2021 do zaplatenia, a ďalej sumu 5.481,85 eur s 5 % ročným úrokom z omeškania od 19.2.2022 do zaplatenia a trovy konania. Prvoinštančný súd tak rozhodol v poradí druhým rozsudkom o uplatnenom nároku žalobcu.

3. Pôvodne prvoinštančný súd rozsudkom Okresného súdu Bardejov pod č.k. 2C/44/2021-168 zo dňa 31.5.2023 žalobu zamietol a stranám náhradu trov konania nepriznal.

Po podaní odvolania žalobcom bol tento rozsudok prvoinštančného súdu uznesením Krajského súdu v Prešove pod č.k. 17Co/74/2023-205 zrušený a vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Prejednávaný rozsudok č.k. 2C/44/2021-269 vychádzal zo záväzného právneho názoru odvolacieho súdu vyjadreného v zrušujúcom rozhodnutí. Prvoinštančný súd dospel k záveru, na základe ktorého považoval nárok žalobcu za dôvodný.

Prvoinštančný súd vec posúdil jednak podľa ust. § 50 ods. 1 Občianskeho zákonníka a ďalej podľa § 788 ods. 1 – 3 OZ, podľa § 790 OZ a podľa § 797 ods. 1, 2 OZ. Aplikoval aj ust. § 822 a § 823 OZ.

Vzhľadom na to, že išlo v prejednáwanej veci o škodu, ktorá vznikla v súvislosti s výkonom práva poľovníctva, aplikoval aj ust. § 2 písm. q) zákona č. 274/2009 Z.z. o poľovníctve a ust. § 52 tohto zákona. Vzhľadom na vznesenú námietku premlčania vychádzal z ust. § 100, 101, 104 a 106 Občianskeho zákonníka.

Žalobca, ako osoba, ktorá vykonávala právo poľovníctva a mala u žalovaného v 4. rade poistenú svoju zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone práva poľovníctva na základe poistnej zmluvy č. 511033133, uzavretej medzi poisťníkom Slovenským poľovníckym zväzom a žalovaným v 4. rade ako poisťovateľom, si uplatnila voči žalovanému v 4. rade nárok na peňažné plnenie, ku ktorému bol žalobca zaviazaný rozsudkom Okresného súdu Bardejov pod č.k. 5C/23/2018-156 zo dňa 7.9.2021, ktorý sa stal právoplatným dňa 9.11.2021 a vykonateľným dňa 13.11.2021 a tiež uznesením Okresného súdu Bardejov č.k. 5C/23/2018-165 zo dňa 4.1.2022, ktorý sa stal právoplatným dňa 27.1.2022 a vykonateľným dňa 1.2.2022. Bolo zistené, že žalobca v postavení žalovaného bol v konaní Okresného súdu Bardejov pod sp. zn. 5C/23/2018 zaviazaný zaplatiť žalovaným v 1. až 3. rade v postavení žalobkyní, náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, každej po 11.666,67 eur z dôvodu, že pri výkone práva poľovníctva porušil svoju povinnosť a usmrtil otca a manžela žalovaných, čím zasiahol do ich osobnostných práv. V prejednáwanej veci ďalej bolo vydané uznesenie, ktorým bola žalobcovi uložená povinnosť zaplatiť žalovaným v 1. až 3. rade aj trovy konania vo výške 5.481,55 eur.

V konaní 5C/23/2018 žalobca v postavení žalovaného vyzýval žalovaného v 4. rade na vstup do konania ako intervenienta, a to výzvou zo dňa 20.1.2022 a navyše mu udelil aj súhlas na podanie odvolania voči uzneseniu o trovách konania, avšak žalovaný v 4. rade odmietol vstúpiť do tohto konania, pretože tvrdil, že poistnou zmluvou č. 511033133 nie je krytý nárok na nemajetkovú ujmu.

Prvoinštančný súd sa vo veci vysporiadal s otázkou prípustnosti žaloby v prospech tretej osoby, a to v prospech žalovaných v 1. až 3. rade. Vychádzal z právneho názoru odvolacieho súdu, kde bolo uznané, že takáto žaloba je prípustná. Poukázal na už rozhodnutú obdobnú vec, kde bolo rozhodované v žalobe v prospech tretieho v konaní Okresného súdu Bardejov pod sp. zn. 9C/8/2020-136 zo dňa 30.6.2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove pod sp. zn. 12Co/40/2021-271. Vychádzal z toho, že ide o legitímny nástroj na ochranu práv žalobcu a tretej osoby. Ide pritom o nový inštitút, avšak dôležitý, vzhľadom na aktuálne spoločenské vzťahy, uplatňovať nárok prostredníctvom analogie iuris.

Žalobcovi svedčí aktívna vecná legitímácia, pretože má právo domáhať sa nároku voči poisťovni, aby poskytla poistné plnenie tretím osobám, ktorým on svojim zavineným konaním spôsobil ujmu. Poistenie na základe poistnej zmluvy č. 511033133 sa vzťahuje na zodpovednosť za škodu fyzických osôb spôsobenú pri výkone práva poľovníctva. Žalobca pri škodovej udalosti vykonával právo poľovníctva

a bola mu uložená povinnosť zaplatiť žalovaným v 1. až 3. rade náhradu nemajetkovej ujmy. Spornou bola otázka pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v 4. rade, ktorú žalovaný v priebehu konania namietal. Prvoinštančný súd poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR z 11.10.2016 pod sp. zn. III.ÚS 666/2016, kde ústavný súd uzavrel, že pojem škoda použitý v zákone č. 381/2001 Z.z. je ústavne konformným spôsobom interpretovateľný extenzívne tak, že zahŕňa aj nemajetkovú (i materiálnu) ujmu podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti s cieľom maximálnej možnej miery rešpektovania cieľov relevantnej únijnej regulácie. Takýto záver je potrebné považovať za obraznú vnútroštátnu bodku s diskusiou na tému krytia nárokov pozostalých po obetiach dopravných nehôd na náhradu nemajetkovej ujmy povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu a pasívnej legitímácie povinných zmluvných poisťovní v takýchto konaniach. Prvoinštančný súd poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 3Cdo/230/2017, z ktorého vyplýva, že v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR je zverejnené rozhodnutie z 31.7.2017 pod sp. zn. 6M Cdo 1/2016, publikované v Zbierke pod R 61/2018, podľa ktorého škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnení, je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná. V rozhodnutí dovolací súd vysvetlil výklad pojmu škoda pre účely zákona č. 381/2001 Z.z., ktorým došlo k transpozícii smernice Európskeho parlamentu a rady 2009/103/ES.

Prvoinštančný súd dospel k záveru, že v prejednávanej veci žalobca vykonával právo poľovníctva podľa § 52 zákona o poľovníctve, pričom v súlade s predpokladmi podľa tohto zákonného ustanovenia na základe poisťnej zmluvy č. 511033133, uzavretej medzi poisťníkom Slovenský poľovnícky zväz a poisťovateľom, žalovaným v 4. rade, ako poisťovní, bol poistený proti škodám spôsobeným pri výkone práva poľovníctva ublížením na zdraví alebo usmrtením iných osôb. Rozsah poistenia bol determinovaný všeobecnými poisťnými podmienkami, pričom z čl. 2 bod 4 bolo zistené, že poistenie zodpovednosti za škodu sa vzťahuje na škodu na veciach (fyzické poškodenie hmotnej veci, vrátane následnej nemajetkovej ujmy alebo ušlého zisku, vyplývajúci zo strany funkčnosti, alebo možnosti používať poškodenú vec) a škodu na zdraví (telesné poškodenie osoby, vrátane choroby alebo usmrtenia a z nich vyplývajúca majetková ujma, vrátane ušlého zisku).

Pojem nemajetkovej ujmy možno zahrnúť pod pojem ublíženie na zdraví podľa § 52 zákona o poľovníctve. Aj v tomto prípade je pojem škoda potrebné interpretovať extenzívne s tým, že zahŕňa majetkovú aj nemajetkovú ujmu, obdobne, ako k tomu dospela súdna prax podľa zodpovednosti za škodu podľa zákona č. 381/2001 Z.z.

Prvoinštančný súd z povinných poistení poukázal nielen na rozsah poisťného krytia nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 381/2001 Z.z., ale aj na zákon o sociálnom poistení, kde takéto nároky vyplývajú aj v prípade úmrtia zamestnanca, pretože ak dôjde k úmrtiu zamestnanca, manželovi, manželke a nezaopatrenému dieťaťu patrí jednorazové odškodnenie podľa § 94 zákona č. 491/2003 Z.z. Ide o náhradu nemajetkovej ujmy poskytnutej z úrazového poistenia, ktorá je zákonne limitovaná.

Preto prvoinštančný súd dospel k záveru, že pokiaľ dva právne predpisy vychádzajú z toho, že pri povinnom poistení v súvislosti s výkonom určitých činností, na ktoré je potrebné oprávnenie (zákon č. 381/2001 Z.z. – vodičské oprávnenie, evidencia motorového vozidla, zákon č. 461/2003 Z.z. – pracovná zmluva) je súčasťou poistenia aj nemajetková ujma, potom niet rozumného dôvodu, aby pri výkone práva poľovníctva podľa zákona č. 274/2009 Z.z., kde je potrebný poľovný lístok, nemajetková ujma bola z poistenia vylúčená, keď zákon ukladá povinné poistenie pri výkone práva poľovníctva. Žalovaný v 4. rade v priebehu konania poukázal na špecifický rozsahu náhrady nemajetkovej a majetkovej ujmy podľa zákona č. 381/2001 Z.z., ktorý rozsah sa týka výlučne len škody alebo ujmy v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla a na iné nároky povinného poistenia sa nevzťahuje. Žalobca však tvrdil, že je potrebné vychádzať aj v iných povinných poisteniach z rozsahu škôd podľa úpravy zákona č. 381/2001 Z.z.

Prvoinštančný súd doplnil, že ak má mať výklad práva v konkrétnom prípade podľa § 52 zákona o poľovníctve rozumný zmysel pre potreby praktického života, pri výklade pojmu ublíženie na zdraví pri povinných zmluvných poisteniach nemožno tento výklad realizovať reštriktívne, obdobne, ako tomu bolo v minulosti pri výklade škody na zdraví pri povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, kde v tomto prípade súdna prax dospela k zahrnutiu do tohto pojmu aj pojmu nemajetkovej ujmy. Potom aj záver rozhodnutia prvoinštančného súdu sa musí chápať v zmysle objektivizovateľnom, teda z pohľadu racionálneho interpretá, racionálneho aktéra, právneho diskurzu v rámci daného právneho systému. Vzhľadom na to, že vo všetkých prípadoch ide o povinné zmluvné poistenie činnosti s veľkým rizikom spôsobenia ujmy na zdraví, čo by v prípade škody

mohlo byť pre poistených likvidačné, poškodeným by nebolo zadosťučinenie poskytnuté, je možné ust. § 52 zákona o poľovníctve vykladať širšie a do škody na zdraví zahrnúť aj nemajetkovú ujmu.

Prvoinštančný súd poukázal aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 3Cdo/234/2017 a ďalej na skutočnosť, že žalovaný v 4. rade vo všeobecných poisťných podmienkach v čl. 2 bod 4b uviedol rozsah poistenia škody na zdraví, čo znamená telesné poškodenie osoby, vrátane choroby alebo usmrtenia a z nich vyplývajúca majetková ujma, vrátane ušlého zisku, čo je v rozpore s § 52 zákona o poľovníctve, kde všeobecnými poisťnými podmienkami zužujúco stanovuje pojem ublíženia na zdraví len na telesné poškodenie osoby, a nie aj na iné poškodenie osoby. Obdobne v rámci čl. 4.3 všeobecných poisťných podmienok žalovaná v 4. rade uviedla výluky z poistenia, kde vo výlukách z poistenia náhrada nemajetkovej ujmy nie je uvedená, na druhej strane sú tam uvedené sankcie, ktoré nie je možné považovať za škodu. Preto považoval prvoinštančný súd podľa § 52 zákona č. 274/2009 Z.z. za súladné s už existujúcim výkladom pojmu škody rozhodnutie, kde nemajetková ujma v súvislosti s usmrtením poškodenej osoby je predmetom poisťného krytia povinného zákonného poistenia tak, ako v iných prípadoch obdobných povinných poistení.

Prvoinštančný súd sa zaoberal aj otázkou premlčania uplatneného nároku, pričom túto námietku vzniesla žalovaná v 4. rade. Uviedol, že v danom prípade ust. § 104 Občianskeho zákonníka sa na prejednávajúcu vec nevzťahuje. Ust. § 104 OZ sa vzťahuje na povinné poistenie podľa § 52 zákona č. 274/2007 Z.z. len vo vzťahu k oprávneným osobám, teda každej osobe, ktorej patrí poisťné plnenie. V tomto prípade povinnosťou poisťovateľa plniť plnenie poškodenému je záväzkom poisťovateľa voči poistenému (škodcovi) vyplývajúci z ich zmluvného poisťného vzťahu podľa § 823 OZ a § 52 zákona o poľovníctve, plní sa poškodenému. Táto povinnosť vzniká z poisťnej zmluvy uzavretej so zodpovedným škodcom ako poisteným, resp. zo zákona o poľovníctve. Premlčanie tohto nároku sa posudzuje podľa rovnakej právnej úpravy, a to platí na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila, t.j. premlčanie priameho nároku poškodeného na náhradu škody spôsobenej výkonom práva poľovníctva voči poisťovateľovi, ako aj nároku na náhradu škody voči zodpovedajúcemu škodcovi podľa § 427 Občianskeho zákonníka sa posudzuje podľa ust. § 106 OZ. V takom prípade nárok premlčaný nie je, pretože žalobca nemohol ovplyvniť fakt, že žalovaný v 4. rade v priebehu celého konania odmietol vstúpiť do konania ako intervenient a tiež v konaní sp. zn. 5C/23/2018 nebol dominus litis a nemohol ovplyvniť účasť sporovej strany na strane žalovaného. Nemal v tom čase subjektívnu vedomosť o výške škody, a to priznanej nemajetkovej ujme žalovaným v 1. až 3. rade, ktorá závisela od výšky priznanej sumy právoplatným rozhodnutím súdu, od ktorého sa odvíja plynutie subjektívnej premlčacej lehoty a jej počiatok, ktorý možno datovať prvým dňom po právoplatnosti rozsudku prvoinštančného súdu pod sp. zn. 5C/23/2018 zo dňa 9.11.2021, teda od 10.11.2021 a uplynula by v časovom horizonte dvoch rokov, a to dňa 10.11.2023. Keďže žaloba na zaplatenie každej zo žalovaných po 11.666,67 eur bola doručená súdu 14.12.2021, bola podaná včas. Rovnako aj rozšírenie žaloby na zaplatenie 5.481,85 eur bolo súdu doručené 13.4.2022, pričom objektívna premlčacia doba podľa § 106 ods. 1 OZ začala plynúť 28.1.2022, teda deň nasledujúci po právoplatnosti uznesenia o trovách konania a keďže uplynula 28.1.2024, žaloba podaná 13.4.2022 bola podaná včas.

Prvoinštančný súd priznal aj úrok z omeškania podľa § 517 ods. 2 OZ v spojení s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., kde úroky z omeškania každej žalovanej priznal od 12.11.2021 do zaplatenia, pretože k omeškaniu žalovaného v 4. rade došlo najskôr 13.11.2021, po doručení oznámenia žalovaného v 4. rade žalobcovi, že uhrádzať uvedenú sumu nebude. Obdobne je to tak aj prípade pri trovách konania vo výške 5.481,85 eur, kedy žalovaný v 4. rade oznámil žalobcovi, že k úhrade z jeho strany nedôjde (dňa 18.2.2022).

O trovách konania v prejednávanej spore prvoinštančný súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, pričom v spore v celom rozsahu bol žalobca úspešný a patrí mu voči neúspešnému žalovanému v 4. rade nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. Žalobca nárok na trovy konania vo vzťahu k žalovaným v 1. až 3. rade nežiadal priznať, preto súd žalobcovi voči žalovaným v 1. až 3. rade nepriznal. Prvoinštančný súd v tomto smere aplikoval aj ust. § 257 CSP s tým, že nevzhladol dôvody hodné osobitného zreteľa spočívajúce v okolnostiach danej veci, ani v prejednávanej veci pre nepriznanie nároku na náhradu trov konania žalobcovi. O výške tejto náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP.

5. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie žalovaná v 4. rade. Namietala všetky výroky prvoinštančného rozsudku a ako odvolací dôvod uviedla dôvod uvedený v § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP.

Žalovaná uviedla, že sa nestotožňuje s napadnutým rozsudkom a má za to, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Žalovaná zotrvala na tvrdení, že nie je vo veci pasívne vecne legitimovaná. Súd dospel k nesprávnemu právnemu posúdeniu tejto otázky, keď pri výklade pojmu škoda podľa § 52 zákona o poľovníctve nesprávne vychádzal z interpretácie pojmu škoda v zmysle zákona o povinnom zmluvnom poistení, ku ktorému dospela súdna prax na základe rozsudku Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 6MCdo/1/2016 (R 61/2018), na základe uznesenia Ústavného súdu SR pod sp. zn. III.ÚS 666/2016, prípadne na základe uznesenia Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 3Cdo/234/2017. Interpretácia pojmu škoda je v týchto rozhodnutiach výsledkom eurokonformného výkladu smernice európskeho parlamentu a rady 2009/103/ES zo 16.9.2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel. Tento výklad je spojený s nepriamym účinkom smernice, pričom cieľom smernice je posilnenie a konsolidácia vnútorného trhu poistenia motorových vozidiel, nie úprava výkonu práva poľovníctva. Prostredníctvom eurokonformného výkladu možno vykladať len taký vnútroštátny predpis, ktorý bol predmetom transpozície.

Výkon práva poľovníctva nepodlieha regulácii na úrovni Európskej únie a jeho úprava sa ponecháva na vnútroštátne právo. Zákon o poľovníctve nebol predmetom transpozície, jeho ustanovenia, vrátane § 52 sú formulované v súlade s vnútroštátnym právnym poriadkom, ktorý dôsledne rozlišuje inštitúty zodpovednosť za škodu a ochrana osobnosti. Aj odlišná je úprava premlčania.

Nie je možné stotožňovať pojem škoda podľa § 52 zákona o poľovníctve ako pojem škoda, ktorý je v slovenskej právnej vede a právnej praxi všeobecne známy a ustálený, s pojmom škoda podľa zákona o povinnom zmluvnom poistení, kde je pojem škoda výsledkom eurokonformného výkladu motorovej smernice. Pojem škoda podľa § 52 zákona o poľovníctve nie je možné interpretovať extenzívne a ani analogicky posúdiť pojem škoda podľa zákona o povinnom zmluvnom poistení. Z gramatického výkladu ust. § 52 zákona o poľovníctve vyplýva, že úmyslom zákonodarcu, a teda aj účelom predmetnej právnej normy je prostredníctvom povinného poistenia zabezpečiť osobám, ktorým má byť v Slovenskej republike vydaný poľovný lístok, krytie nimi spôsobených škôd pri výkone práva poľovníctva, a to ublížením na zdraví alebo usmrtiením iných osôb s limitom poistného plnenia najmenej vo výške 150.000 eur a za škodu na veciach najmenej na sumu 3.000 eur za jednu poistnú udalosť. Poistenie nechráni len poisteného poľovníka, ale aj poškodených, lebo im zabezpečuje uspokojenie ich nárokov, ktoré by mohli byť niekedy inak ťažko vymáhateľné, alebo dokonca nevyvozditeľné. V takom prípade pri usmrtení sa pozostalí po poškodenom môžu voči škodcovi domáhať úhrady nákladov na výživu vyplácanú formou peňažného dôchodku, úhrady primeraných nákladov spojených s pohrebom.

Zákon o poľovníctve bol prijatý v roku 2009, kedy sa dôsledne rozlišovala ujma a škoda, rozlišovalo sa medzi právom na ochranu osobnosti podľa § 11 a nasl. OZ a právom na náhradu škody podľa § 415 a nasl. OZ. Úmyslom zákonodarcu a účelom tejto právnej normy je povinným poistením kryť nároky poškodených na náhradu škody a nie nároky na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Zákon o poľovníctve bol 10 krát novelizovaný, pričom zákonodarcu nevyužil svoju kompetenciu a novelami nerozšíril rozsah povinného zmluvného poistenia podľa § 52 zákona o poľovníctve aj na inú ujmu, ako sa to stalo v prípade povinného zmluvného poistenia. V takom prípade nie je možné extenzívne interpretovať pojem škoda, nakoľko takýto výklad pojmu škoda podľa § 52 zákona o poľovníctve, zahŕňajúci aj nemajetkovú ujmu je v rozpore s účelom predmetnej právnej normy. V danom prípade nie je prípustná ani analógia.

Súd prvej inštancie vyvodzuje pasívnu vecnú legitimáciu žalovanej v 4. rade aj s poukazom na § 94 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, podľa ktorého, ak dôjde k úmrtiu zamestnanca, manželovi, manželke a nezaopatrenému dieťaťu patrí jednorazové odškodnenie, ktoré súd považuje za náhradu nemajetkovej ujmy poskytnutej z úrazového poistenia. Žalovaná uvedenú argumentáciu nepovažuje za správnu. Prostredníctvom úrazového poistenia, ktoré je súčasťou v systéme sociálneho poistenia upraveného zákonom o sociálnej poisťovni, štát realizuje svoj záväzok zabezpečiť fyzickej osobe postihnutej sociálnou udalosťou, resp. pozostalým, finančné prostriedky potrebné pre ich ďalší život. Ide o primerané hmotné zabezpečenie pozostalých a nejedná sa o odškodnenie presne kvantifikovateľného protiprávnym konaním vyvolaného zásahu do práva na ochranu osobnosti podľa § 11 a nasl. OZ. Jednorazové odškodnenie v zmysle § 94 zákona o sociálnej poisťovni vychádza z odlišnej právnej konštrukcie ako náhrada nemajetkovej ujmy podľa OZ. Predpokladá sa len preukázanie úmrtia v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania a príbuzenského vzťahu vo forme manžel, manželka, alebo nezaopatrené dieťa k zosnulému. Nevyžaduje sa splnenie aj ďalších zákonných podmienok tak, ako je to pri nároku na nemajetkovú ujmu podľa OZ. Účelom dávky je preklenutie

nepriaznivej finančnej situácie rodiny spôsobenej stratou príjmu poškodeného, ktorý zomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania.

Podľa zákona o sociálnej poisťovni je poistenie povinný poistením, avšak ide o zákonné poistenie, ktoré je svojou podstatou verejnoprávnym poistením. Nie je možné preto stotožňovať jednorazové odškodnenie podľa § 94 zákona o sociálnej poisťovni s nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy podľa Občianskeho zákonníka, alebo v nich vidieť paralelu.

Podľa názoru súdu prvej inštancie žalovaná v 4. rade vo všeobecných poistných podmienkach v čl. 4 neuviedla nekrytie nemajetkovej ujmy, s čím žalovaná v 4. rade nesúhlasí. Žalovaná uvádza, že poistná zmluva uzatvorená medzi žalovanou v 4. rade a Slovenským poľovníckym zväzom v roku 2009 rozlišovala medzi právom na ochranu osobnosti podľa § 11 a nasl. OZ a právom na náhradu škody podľa § 415 a nasl. OZ, preto nárok na náhradu nemajetkovej ujmy ani nemohol byť zahrnutý do pojmu škoda na zdraví podľa § 444 a nasl. OZ. Súd sa stotožnil aj s argumentáciou žalobcu, ktorý poukázal na výluku z poistenia uvedenú v čl. 4 bod 3 VPP, podľa ktorého sa poistenie nevzťahuje na náhradu zmluvných, správnych alebo trestných sankcií alebo pokút akéhokoľvek druhu. V danom prípade sa nejedná o vecnú škodu a ani zákon o poľovníctve neupravuje pojmy trestné sankcie alebo pokuty akéhokoľvek druhu a teda uvedené sankcie vybočujú z rozsahu sankcií upravených v § 76 - § 78 zákona o poľovníctve a ktoré by mali byť preplatené alebo vyplatené poisťovňou za poisteného. Súd sa nekriticky s touto argumentáciou žalobcu stotožnil, pričom ust. § 79 ods. 1 sa uvádza správna sankcia, o ktorej rozhoduje príslušný orgán v správnom konaní (sankcia za porušenie povinnosti uložením zákonom o poľovníctve, § 76 ods. 4, § 78 ods. 2, 3). To, že žalovaná v 4. rade vymedzila predmetnú výluku širšie, okrem správnych sankcií alebo pokút akéhokoľvek druhu a uviedla aj zmluvné sankcie, trestné sankcie, ako aj ďalšie sankcie, nemôže byť na ujmu žalovanej v 4. rade. Táto argumentácia nie je logická.

Žalovaná zdôrazňuje, že § 52 zákona o poľovníctve nekladie povinnosti poisťovni, ale osobe, ktorej má byť vydaný poľovní listok. Ustanovenie predpokladá, že poistné podmienky určia bližšie rozsah poistenia a zákon nevylučuje ani, aby poistenie bolo zabezpečené kombináciou poistných produktov a dokonca u viacerých poisťovní. Nie je dôvod na skúmanie súladu VPP so zákonom o poľovníctve, poistné bolo a je kalkulované aj so zreteľom na rozsah krytia, teda rozsah nákladov.

Vo vzťahu k premlčaniu nárokov žalovaná v 4. rade uviedla, že žalobca si uplatňuje nárok na poistné plnenie z poistnej zmluvy poistenia zodpovednosti za škodu. Podľa § 797 ods. 1 OZ má právo na plnenie, pokiaľ nie je v tomto zákone alebo poistných podmienkach ustanovené inak ten, na ktorého majetok, život alebo zdravie alebo na ktorého zodpovednosť za škody sa poistenie vzťahuje. V predmetnom konaní oprávnenou osobou na poistné plnenie, t.j. nositeľ hmotnoprávneho nároku na poistné plnenie je poistený ako osoba, na ktorej majetok, život, zdravie alebo na ktorej zodpovednosť za škodu sa poistenie vzťahuje. Z uvedeným následne korešponduje ust. § 822 OZ, podľa ktorého poistený z poistenia zodpovednosti za škodu má právo, aby v prípade poistnej udalosti poistiteľ za neho nahradil podľa poistných podmienok škodu, za ktorú poistený zodpovedá. Pri poistení zodpovednosti za spôsobenú škodu žalovaná v 4. rade zdôraznila, že jeho primárnym účelom nie je kompenzácia majetkovej ujmy, ktorá vznikne poškodenému, ale kompenzácia majetkovej ujmy, ktorá by mohla vzniknúť poistenému škodcovi, a to úhradou oprávneného nároku poškodeného s tým, že oprávnenou osobou na poistné plnenie je vždy škodca ako poistený. Zákonodarca v § 823 OZ určuje poškodeného len ako platobné miesto pre výplatu poistného plnenia s úmyslom zlepšiť jeho právne postavenie. Určenie platobného miesta nie je možné zamieňať s aktívnou hmotnoprávnou legitímáciou poškodeného na poistné plnenie od poistiteľa, nakoľko osobitný predpis v prejednávanej spore je zákon o poľovníctve a na rozdiel od zákona o PZP, podľa § 823 OZ ani poškodenému toto právo nepriznáva. Preto nie je možné analogicky použiť ust. § 15 ods. 2 zákona o PZP. V určitom čase pri výkone poľovníctva popri sebe existujú dva samostatné právne vzťahy, a to vzťah medzi poisťovateľom a poisteným škodcom, ako aj vzťah medzi poisteným škodcom a poškodeným, ktoré nie je možné stotožňovať a je potrebné ich rozlišovať. V tom prípade je aj rozličná úprava premlčania. Vo vzťahu medzi žalobcom ako poisteným škodcom a žalovanými v 1. až 3. rade ako poškodenými si poškodený v prípade vzniku škody uplatňujú voči poistenému škodcovi právo na náhradu škody, ktoré sa premlčuje podľa § 106 OZ. Medzi žalobcom ako škodcom poisteným pre prípad zodpovednosti za škodu a žalovanou v 4. rade ako poistiteľom si poistený škodca v prípade spôsobenej škody uplatňuje voči poisťovateľovi právo na plnenie z uzavretej poistnej zmluvy, nakoľko poistený škodca v tomto vzťahu nevystupuje v hmotnoprávnom postavení poškodeného, ale osoby oprávnenej na poistné plnenie, pričom tento nárok sa voči poisťovateľovi premlčuje podľa § 104 OZ v spojení s ust. § 101 OZ. Súd pri úvahe o premlčaní nároku nezohľadnil uvedené špecifiká, preto vznesenú námietku premlčania žalovaným v 4. rade neposúdil správne, pokiaľ aplikoval ust. § 106 OZ. V takom prípade žalobca si nárok neuplatnil včas a nárok, ktorý si uplatňuje na plnenie z poistnej zmluvy, je podľa § 104 OZ, v spojení s ust. § 101 OZ premlčaný. Poistná udalosť

nastala dňa 9.7.2016, keď došlo ku škodovej udalosti a k usmrteniu primárneho poškodeného G. D. – E.. Tohto dňa došlo k vzniku škody, resp. ujmy vo sfére žalovaných v 1. až 3. rade ako sekundárnych obetí titulom neoprávneného zásahu do súkromného a rodinného života. Týmto dňom podľa § 822 OZ vzniklo žalobcovi ako poistenému škodcovi právo, aby žalovaná v 4. rade ako poisťiteľ za neho nahradila vzniknutú škodu poisteným, za ktorú zodpovedá a zároveň začala poistenému ako osobe oprávnenej na plnenie z poisťnej zmluvy plynúť premlčacia doba podľa § 104 OZ, ktorá uplynula 9.7.2020. Žalobca si nárok uplatnil na súde 14.12.2021, po márnom uplynutí takejto lehoty. Preto je námietka premlčania vznesená dôvodne.

Preto žalovaná v 4. rade žiadala, aby odvolací súd rozhodnutie zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne a žalovanej v 4. rade prizná nárok na náhradu trov prvoinštančného, ako aj odvolacieho konania. Eventuálne žiadala napadnuté rozhodnutie zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. K odvolaniu žalovanej v 4. rade zaujal písomné stanovisko žalobca. Žalobca vo vyjadrení uviedol, že navrhuje, aby odvolací súd o odvolaní rozhodol tak, že toto zamietne a rozsudok súdu prvej inštancie potvrdí ako vecne a právne správny.

Žalobca v celom rozsahu poukázal na vyjadrenia a prednesy vykonané pred prvoinštančným súdom, najmä poukázal na prednes a vyjadrenie na pojednávaní dňa 6.11.2024. Uviedol, že žalobca argumentáciou vo vzťahu k čl. 4.3 VPP sa snažil vyvrátiť argumentáciu žalovanej v 4. rade prednesenú po zrušení rozsudku odvolacím súdom. Žalobcova argumentácia spočíva v tom, že pojem „nemateriálna ujma“ nie je uvedená ani vo výlukách poistenia. Žalovaná v 4. rade argumentovala v písomnom podaní po zrušení predchádzajúceho rozsudku súdu prvej inštancie tým, že považovala výklad pojmu nemateriálna ujma za jednoznačný, a preto nevzhladla dôvod na jeho uvedenie vo výlukách poistenia. Po námietke žalobcu na pojednávaní dňa 6.11.2024 a uznaní tejto námietky súdom, žalovaná v 4. rade uviedla v odvolaní, že predmetnú výluku žalovaná v 4. rade uviedla vo VPP širšie. Táto argumentácia v tomto štádiu konania je podľa žalobcu účelová a špekulatívna, a to preto, že ak podľa žalovanej v 4. rade je pojem nemateriálna ujma jednoznačným pojmom, pre ktorý nevzhladla žalovaná v 4. rade dôvod na jeho uvedenie vo výlukách poistenia, tak podľa žalobcu sú sankcie vymedzené v § 76 – 78 zákona o poľovníctve taktiež jednoznačnými „správnymi sankciami“ a nebol dôvod rozširovať výluky poistenia o exemplárne sankcie a trestné sankcie. Teória práva ani nedefinuje tento pojem exemplárnej sankcie. Sankcia nie je vecnou škodou. Ak výklad pojmu nemateriálna ujma je pre žalovanú v 4. rade taká jednoznačná, že nevzhladla dôvod na jej uvedenie vo výlukách poistenia, tak rovnako mala postupovať aj pri výluke z poistenia v čl. 4.3 VPP, pretože jej výklad aj v tomto prípade nemožno subsumovať pod pojem vecná škoda, alebo škoda na zdraví.

Žalobca poukazuje na to, že PZP je vlastne zákonné poistenie s tým rozdielom, že uzavretie tohto poistenia vyplýva zo zákona pre určitú skupinu osôb, ktorá vykonáva určitú konkrétnu špecifickú činnosť, pričom táto činnosť je spojená s veľkým rizikom možného vzniku škôd tretím osobám na majetku, zdraví alebo na živote. VPP ani poisťná zmluva neobsahuje pojem nemajetková ujma, a to ani vo VPP, preto v prípade rozhodnutia by sa malo vychádzať z princípu spravodlivosti. Predmetné PZP sa týka najmä škôd spôsobených poľovníkmi – fyzickými osobami, ktorí na rozdiel od vodičov motorových vozidiel môžu spôsobiť ujmu na zdraví alebo smrť strelnou zbraňou, a preto riziko vzniku takýchto škôd a ešte väčších následkov z nich vyplývajúcich, vrátane finančných následkov, môžu byť pre poistených poľovníkov katastrofálne a zničujúce. V takom prípade by žalobcovi ako poistenému neostávalo nič iné, ako vyhlásiť osobný bankrot. To by bolo v rozpore s princípom spravodlivosti. Žalobca je toho názoru, že v predmetnej veci je potrebné použiť tzv. analogiu legis, teda, pokiaľ zákon, v danom prípade zákon o poľovníctve, nejakú problematiku neupravuje, môže odkázať na podobné, analogické, použitie inej normy na daný prípad, na zákon o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Analogiu legis pripúšťa Občiansky zákonník v ust. § 853 ods. 1 a jeho extenzívnym a spravodlivým výkladom je možné túto analógiu pripustiť.

7. K vyjadreniu žalobcu zaujala písomné stanovisko žalovaná v 4. rade. Žalovaná v 4. rade v celom rozsahu zotrvala na svojej argumentácii uvedenej v odvolaní a žiadala rozhodnúť v súlade s intenciami odvolania. Žalovaná poukázala na to, že v čl. 4 bod 3 VPP ide o peňažné sankcie (pokuty), pričom sa nejedná o žiadne exemplárne sankcie, ale ide o synonymá.

Poisťná zmluva č. XXXXXXXXXX bola uzatvorená medzi žalovanou v 4. rade a Slovenským poľovníckym zväzom už v roku 2009 a nakoľko platná právna úprava dôsledne rozlišovala, a v súčasnosti naďalej aj rozlišuje, medzi právom na ochranu osobnosti podľa § 11 OZ a právom na náhradu škody podľa § 415 a nasl. OZ, tak nárok na náhradu nemajetkovej ujmy ani nemohol byť zahrnutý do pojmu škoda na zdraví

podľa § 444 OZ. Ide o dva rozdielne inštitúty a nebol dôvod ich uvádzať ani vo výlukách poistenia. Pokiaľ žalovaná v 4. rade v čl. 4 bod 3 VPP uvádza výluk, tak v niektorých prípadoch vznik škody a následné uloženie sankcie vzájomne súvisia a podmieňujú sa. Ide o prípady, ak poistený pri výkone poľovníctva poruší svoje povinnosti uvedené v zákone o poľovníctve, napr. keď zničí alebo poškodí poľovnícke zariadenie, v dôsledku čoho sa dopustí priestupku s tým, že za predmetné porušenie povinnosti mu môže príslušný orgán uložiť sankciu – pokutu. V takomto prípade by poisťovateľ za poisteného nahradil vzniknutú škodu na veci v zmysle uzatvorenej poistnej zmluvy, avšak náhradu predmetných sankcií uložených poistenému v súvislosti s porušením ustanovenia zákona o poľovníctve už podľa čl. 4 bod 3 VPP vylúčil. Vylúčili okrem správnych sankcií aj pokuty akéhokoľvek iného druhu (napr. aj v prípade trestných sankcií).

Ust. § 52 zákona o poľovníctve dáva poisťovateľovi autonómiu upraviť rozsah predmetného poistenia za dodržiavanie zákonom stanovených mantinelov, t.j. vo výlukách môže poisťovateľ uvádzať dokonca aj veci nesúvisiace s predmetom poistenia, pokiaľ tým neporušuje príkaz zákonodarcu. V konkrétnom prípade poistné podmienky nesmú obsahovať výhradu, že poistná ochrana sa neposkytuje pri nedbanlivosti poisteného, čo poisťovateľ ani nevyhlásil, a preto argumentácia žalobcu je bez právnej relevancie.

Ďalšia argumentácia v súvislosti s tým, že žalobca v prípade neúspechu vo veci bude musieť vyhlásiť bankrot, je podľa žalovanej v 4. rade v rozpore s princípom spravodlivosti. Táto argumentácia je podľa žalovanej v 4. rade považovaná za amorálnu.

8. V písomnom stanovisku žalobcu k vyjadreniu žalovanej v 4. rade žalobca uviedol, že už sa ďalej nebude vyjadrovať a zotrváva na svojich doterajších vyjadreniach a argumentoch, pričom v prejednávanej veci ide o otázku právnú, ktorú musí s konečnom platnosťou vyriešiť súd.

9. Odvolací súd v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 34 CSP preskúmal napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu podľa zásad uvedených v § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je správne. Odvolací súd sa s rozhodnutím prvoinštančného súdu v celom rozsahu stotožňuje, stotožňuje sa nielen s výrokovou časťou napadnutého rozsudku, ale aj s odôvodnením a konštatuje správnosť tam uvedených dôvodov. Len na ozrejenie správnosti tohto rozhodnutia vo svetle odvolacích námietok žalovanej v 4. rade odvolací súd navyše udáva:

10. Žalovaná v 4. rade ako odvolací dôvod uviedla dôvod uvedený v § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Ide o odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP, podľa ktorého súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP je dôvod, kedy odvolanie možno odôvodniť tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

11. Prvoinštančné rozhodnutie vychádza zo skutkového stavu podrobne opísaného v napadnutom rozsudku. Skutkové zistenia prvoinštančného súdu tak, ako sú uvedené v napadnutom rozsudku, sú pre odvolací súd záväzné (§ 383 CSP). V prejednávanej veci nie je zákonný dôvod na to, aby odvolací súd dokazovanie zopakoval, prípadne ho doplnil. Skutkový stav tak, ako ho vytvoril prvoinštančný súd, je zistený v súlade so zákonom. Odvolací súd nezistil ani jednu z prípadných alternatív majúcich dopad na nesprávnosť skutkových zistení.

Podmienkou pre správne právne posúdenie veci je náležite zistený skutkový stav.

Žalovaná v 4. rade bližšie uvedený odvolací dôvod nedostatočne zisteného skutkového stavu, resp. nesprávne zisteného skutkového stavu bližšie neodôvodnila a neuviedla, že by prvoinštančný súd chybne vyhodnotil návrhy na vykonanie dôkazov, prípadne, že by prvoinštančný súd nesprávne vyhodnotil vykonané dôkazy, prípadne, že by prvoinštančný súd sa dopustil nesprávnosti postupu alebo záverov pri ostatných spôsoboch vytvárania skutkového základu a ani nie je daná v prejednávanej veci povinnosť súdu zvýšenou procesnou aktivitou dotvárať skutkový stav.

Preto odvolací súd uvedenú odvolaciu námietku považoval za nedôvodnú.

12. Relevantnosť však videl v odvolacej námietke, ktorá má základ v právnom posúdení veci. Žalovaná v 4. rade tvrdila, že prvoinštančný súd vec nesprávne právne posúdil.

Nesprávne právne posúdenie veci nastáva v prípade, ak nie je riadne zistený skutkový stav. Táto okolnosť súvisiaca s preskúmaním prvoinštančného rozsudku zistená nebola. Skutkový stav je zistený úplne riadne a správne tak, ako to vyplýva z procesných predpisov.

Preto odvolací súd sa zameril na prípadné pochybenie prvoinštančného súdu pri nesprávnom právnom posúdení veci, ktorá môže nastať, ak na zistený skutkový stav súd neaplikoval príslušnú právnu normu, alebo aplikoval nesprávnu právnu normu, alebo obsah správnej právnej normy nesprávne interpretoval, prípadne správne zvolenú a správne interpretovanú právnu normu nesprávne aplikoval.

Pri právnom posúdení v prejednávanej veci je principiálna otázka, ktorá má základný vplyv na správnosť rozhodnutia o veci a na správnosť posúdenia premlčania uplatneného nároku, a to, či situácia, ktorá nastala dňa 9.7.2016 v čase o 21:00 hod. v k.ú. C., v časti zvanej D., tým, že žalobca spôsobil vážne strelné poranenie poškodenej osobe G. D. – E., manželovi žalovanej v 1. rade a otcovi žalovaných v 2. a 3. rade, v dôsledku ktorého poranenia menovaný na mieste zomrel, je alebo nie je poistnou udalosťou podľa poistnej zmluvy uzatvorenej medzi Slovenským poľovníckym zväzom, Štefánikova 10, Bratislava – Staré Mesto a poisťovateľom Allianz, Slovenská poisťovňa, a.s., Dostojevského rad 4, Bratislava, teda poistnou udalosťou, z ktorej žalovaným v 1., 2. a 3. rade má žalovaná v 4. rade povinnosť plniť náhradu nemajetkovej ujmy v dôsledku úmrtia ich príbuzného, keďže žalobca mal riadne zakúpený poľovný lístok. Posúdenie tejto otázky je základnou a dôležitou okolnosťou pre rozhodnutie, či žalované v 1. až 3. rade môžu byť uspokojené z poistnej zmluvy č. 511033133 a či uplatnený nárok žalobcom podlieha alebo nepodlieha premlčaniu podľa § 104 Občianskeho zákonníka, alebo podľa § 106 Občianskeho zákonníka.

13. Tak, ako bolo zistené z rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 5C/23/2018-156 zo dňa 7.9.2021, ktorý sa stal právoplatným dňa 9.11.2021, žalované v 1., 2. a 3. rade v postavení žalobkýň sa domohli voči žalobcovi v postavení žalovaného náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá im vznikla v dôsledku úmrtia ich manžela a otca, v dôsledku konania A. B., ktorý bol za svoje konanie Okresným súdom Bardejov pod č.k. 2T/195/2017-266 uznaný vinným, bol mu uložený trest. Žalobcovi A. B. bola uložená povinnosť zaplatiť žalovanej v 1. rade, v 2. a 3. rade po 11.666,67 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Bolo rozhodnuté aj o trovách konania, ktoré má uhradiť žalobca.

Keďže žalovaná v 4. rade odmietla uhradiť uvedenú nemajetkovú ujmu za žalobcu žalovaným v 1., 2. a 3. rade, žalobca sa tohto práva na plnenie namiesto neho v prospech žalovaných domáha touto žalobou v prejednávanej veci. Prvoinštančný súd dospel k záveru, že v danom prípade je možné uplatnený nárok, vzhľadom na to, že ide o povinné poistenie v súvislosti s výkonom práva poľovníctva, pripodobniť k poisteniu zodpovednosti v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla (PZP), prípadne s poistením podľa zákona o sociálnom poistení, konkrétne ust. § 94 tohto zákona, pričom poistenie nemajetkovej ujmy v súvislosti so smrťou, ktorú spôsobil poistený škodca zakúpením poľovníckeho lístka, je kryté uvedenou poistnou zmluvou č. XXXXXXXXXX.

Žalovaná v 4. rade svoju zodpovednosť namietala, keď uviedla, že poistenie zodpovednosti za škodu v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla je špecifickým druhom poistenia, ktoré rozšírenie pojmu škoda aj o nemajetkovú ujmu pripustilo až po eurokonformnom výklade smernice Európskeho parlamentu a rady 2009/103/ES zo 16.9.2009 až v rozhodnutí Najvyššieho súdu pod R 61/2018, pričom išlo o transpozíciu európskej smernice do vnútroštátneho predpisu. K takémuto úkonu v súvislosti s výkonom práva poľovníctva nedošlo, a preto podľa § 52 zákona o poľovníctve pojem škoda nie je široko vykladaný tak, ako škoda vyplývajúca z povinného zmluvného poistenia motorového vozidla. Podľa zákona o poľovníctve nie je možné interpretovať pojem škody aj na nemajetkovú ujmu sekundárnych obetí v súvislosti s výkonom práva poľovníctva.

Žalovaná v 4. rade rovnako poukázala aj na § 94 zákona č. 461/2004 Z.z. o sociálnom poistení, kde taktiež, vzhľadom na to, že išlo o verejný pôvod finančných prostriedkov pri poskytovaní nemajetkovej ujmy, nie je možné jednorazové odškodnenie v súvislosti s úmrtím zamestnanca, aj keď ide o povinné poistenie, pripodobniť k zákonu o poľovníctve a širokým výkladom vyhodnotiť právo obdobného charakteru vyplývajúce z výkonu práva poľovníctva.

14. Odvolací súd uvedené argumenty akceptuje, avšak:

Podľa čl. 10 ods. 2 Listiny platí právo na ochranu súkromného a rodinného života každej jednej osoby. V takom prípade nie je možné robiť rozdiely medzi právom pozostalých na náhradu nemajetkovej ujmy, ak výsledkom akéhokoľvek protiprávneho konania škodcu je smrť blízkej osoby. Toto zrovnoprávnenie a analogická aplikácia pojmu škoda musí byť totožná nielen pri zodpovednosti v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla poisťovateľa, ale aj v prípade, ak dôjde k smrti blízkej osoby, napr. aj v súvislosti s výkonom zamestnania, prípadne aj s výkonom práva poľovníctva, alebo aj výkonom iných, povinne poistených činností. Nie je totiž možné pripustiť, aby následky úmrtia blízkej osoby boli posudzované rozdielne v závislosti od toho, či povinné poistenie výklad škody aplikuje rozširujúco či zužujúco v súvislosti s úmrtím a či teda pripúšťa náhradu nemajetkovej ujmy alebo nepripúšťa túto náhradu, hoci

je to prirodzený a normálny dôsledok pri úmrtiach pri činnostiach, ktoré sú rizikové a ktoré sa práve preto poisťujú povinne.

Vychádzajúc zo základného princípu súkromného práva, podľa ktorého v občianskoprávných vzťahoch majú účastníci rovnaké postavenie, po tom, ak uznávame právo pozostalých na náhradu nemajetkovej ujmy ako právo na náhradu škody (povinné zmluvné poistenie v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla) a takýto inštitút je súčasťou právneho poriadku a ustálenej súdnej praxe, bez ohľadu na to, akým spôsobom tento inštitút sa začal v právnom poriadku SR aplikovať, musia mať aj všetci rovnako poškodení pri rovnakých udalostiach, teda pri úmrtí svojich príbuzných, pri rizikových činnostiach poistených povinne, rovnaké právo na náhradu nemajetkovej ujmy bez ohľadu na to, či im táto ujma bola spôsobená smrťou blízkej osoby v dôsledku dopravnej nehody, prípadne pracovným úrazom, prípadne iným úmrtím spôsobeným touto činnosťou.

15. Odvolací súd pri úvahe o správnom rozhodnutí prvoinštančného súdu vychádzal len podporne aj z Princípov európskeho deliktneho práva, podľa ktorého v oddiele 1 ods. 1 a 3 dokumentu prijatého na konferencii vo Viedni v roku 2005, je uvedené: „Nemajetková škoda môže byť vymáhaná tiež osobami majúcimi blízky vzťah k poškodenému, ktorý utrpel smrteľnú alebo veľmi vážnu nesmrteľnú ujmu. Pri stanovení náhrady škody (vrátane náhrady škody osobám s blízkym vzťahom k zomrelému alebo k vážne zranenému poškodenému) by mali byť pre objektívne podobné ujmy priznávané porovnateľné čiastky.“

16. Vzhľadom na uvedené okolnosti v súlade s interpretačným korektívom pri výklade nejednoznačných právnych noriem, a to ideou spravodlivosti, v záujme ochrany oprávnenej dôvery v právo, predvídateľnosti súdnych rozhodnutí, ako aj nevyhnutnosti v danom prípade interpretácie právneho predpisu súdom, dospel odvolací súd k záveru, že uvedené okolnosti sú zásadné pre posúdenie nároku žalobcu uplatneného v prejednávanej veci žalobou v prospech tretej osoby (žalovaných v 1., 2. a 3. rade) k posúdeniu správneho rozhodnutia súdu. Nie je prípustné, aby pri rôznych činnostiach, ktoré sú povinne poistené v dôsledku maximálneho rizika v súvislosti s ich vykonávaním, boli odškodňované pri vzniknutej škode na zdraví, prípadne v súvislosti s úmrtím inak a aby si poistené osoby museli zabezpečovať špeciálne poistenie pre prípad náhrady nemajetkovej ujmy v súvislosti s úmrtím poškodenej osoby samostatnými zmluvami. Preto odvolací súd považoval v tomto rozsahu odvolacie námietky žalovanej v 4. rade z pohľadu princípov spravodlivosti a rovnosti v občianskoprávných (súkromných vzťahoch) za neakceptovateľné. Preto napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu v tomto rozsahu považoval za správny.

17. Ďalšou odvolacou námietkou žalovanej v 4. rade bola námietka nesprávnej aplikácie ust. § 106 OZ prvoinštančným súdom v súvislosti s posúdením námietky premlčania uplatneného nároku. Žalovaná v 4. rade vysvetlila, že inak je potrebné posudzovať právny vzťah medzi žalobcom ako poisteným škodcom a žalovanými v 1., 2. a 3. rade a inak sa nárok posudzuje v prípade, pokiaľ je nárok vyvodzovaný zo vzťahu medzi žalobcom ako škodcom poisteným a žalovanou v 4. rade ako poisťovateľom. V prvom prípade (vzťah žalobca a žalované v 1. až 3. rade) majú charakter nároku, ktorý sa pri premlčaní posudzuje podľa § 106 OZ, ale vzťah medzi žalobcom ako škodcom a žalovanou v 4. rade tento nárok má charakter, ktorý sa posudzuje podľa § 104 OZ v spojení s ust. § 101 OZ.

V tomto rozsahu opäť tak, ako už vyššie bolo uvedené, pokiaľ by odvolací súd posudzoval uvedený nárok samostatne, bez súvislosti a správne zisteného skutkového stavu v prejednávanej veci, bolo by možné odvolaciu námietku považovať za správnu. Je však potrebné uviesť, že v prejednávanej veci ust. § 104 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 101 Občianskeho zákonníka nie je možné aplikovať, pretože uvedené zákonné ustanovenie sa vzťahuje na právo na plnenie z poistenia. Toto právo vznikne, ak nastala poistná udalosť, s ktorou je spojený vznik povinnosti poisťovateľa plniť. V prejednávanej veci však právny vzťah medzi stranami sporu nemá charakter práva vyplývajúceho z poistenia, pretože celý nárok sa začal uplatnením žalobkyň voči žalovanému ako náhrady škody (nemajetkovej ujmy) v súvislosti s úmrtím ich manžela, otca. V konaní pred Okresným súdom Bardejov pod sp. zn. 5C/23/2018-156 bol žalovaný A. B. zaviazaný na plnenie žalobkyniam nemajetkovej ujmy vo výške po 11.666,67 eur. Rozsudok sa stal právoplatný 9.11.2021. V tomto vzťahu poistné plnenie neexistovalo. Ide o klasický vzťah zodpovednosti za vzniknutú škodu, ktorý sa premlčuje podľa § 106 Občianskeho zákonníka. V rámci tohto súdneho rozhodnutia žalovaný A. B. je povinný plniť žalobkyniam. Keďže žalovaný A. B., aktuálne žalobca v prejednávanej veci, je toho názoru, že bol poistený pre prípad škôd, na ktoré bol zaviazaný v pôvodnom rozhodnutí Okresného súdu Bardejov pod sp. zn. 5C/23/2018, žalobou v prospech tretieho žiadal, aby z poistnej zmluvy, ktorú mal uzatvorenú tým, že si kúpil poľovný

lístok a Slovenský poľovnícky zväz týmto spôsobom poistil činnosti v súvislosti s výkonom poľovníctva v poistnej zmluve č. 511033133, žiadal žalovanú v 4. rade, poisťovňu, aby škodu, ktorá vznikla v súvislosti s výkonom práva poľovníctva, zaplatila žalovaným v 1. až 3. rade, teda poškodeným. Tento nárok nie je plnením z poistenia priamo podľa § 104 Občianskeho zákonníka v súvislosti s premlčaním, ale ide o náhradu škody, ktorá vznikla poškodením, a teda aj žalobcovi, ktorý si tento nárok uplatňuje u žalovanej v 4. rade, aby poškodeným zaplatil. V svojej podstate ide o nárok, ktorým podľa žalobcu vznikol v súvislosti s výkonom práva poľovníctva, kedy bol povinne poistený a kedy prejudiciálne v tomto konaní bolo právne posúdené, že nárok na náhradu škody vo forme nemajetkovej ujmy je možné subsumovať pod plnenie z tejto poistnej zmluvy. Vzhľadom na uvedené, úvaha prvoinštančného súdu o tom, že nárok nie je premlčaný, je správna, pretože žalovaný, aktuálne žalobca, A. B., sa o svojej povinnosti zaplatiť škodu poškodeným právoplatne dozvedel dňa 9.11.2021 a žalobu v prejednávanej veci podal dňa 14.12.2021. V dôsledku konania pred prvoinštančným súdom sa charakter uplatňovaných pohľadávok v priebehu konania pod sp. zn. 5C/23/2018 a následne v konaní v prejednávanej veci, už aj s poukazom na spôsob podania žaloby v prospech tretieho zmenil tak, že premlčacia doba sa posudzuje podľa § 106 Občianskeho zákonníka.

Aj v tomto rozsahu považoval odvolací súd uvedené dôvody prvoinštančného rozhodnutia za správne.

18. Pokiaľ sa týka odvolacej námietky žalovanej v 4. rade v súvislosti s výlukou úhrady pokút je potrebné uviesť, že prvoinštančný súd v tomto smere poukázal na výlukou z poistenia uvedenú v čl. 4 bod 3 Všeobecných poistných podmienok, ktorá okolnosť má len ilustrovať, akým spôsobom boli zostavované všeobecné poistné podmienky a jednotlivé nároky, ktoré majú byť kryté uvedeným poistením a ktoré do krytia nespádajú. Tým, že vo výlukách nie je explicitne uvedená nemajetková ujma v súvislosti s úmrtím pri výkone práva poľovníctva, predstavuje uvedené len interpretačnú pomôcku k výkladu v prospech okolnosti, že uvedený druh škody patrí do krytia spornej poistnej zmluvy, keďže nie je uvedený vo výlukách poistenia.

19. Preto odvolací súd napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako správny potvrdil. Prvoinštančný súd správne rozhodol v závislosti od úspechu v spore aj o trovách konania.

20. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1, 2 CSP. O nároku na náhradu trov konania rozhodol v závislosti od úspechu v odvolacom konaní, kde žalobca bol úspešnou stranou v spore, neúspech v spore zavinila žalovaná v 4. rade. Žalované v 1., 2. a 3. rade aktívne proti žalobcovi nevystupovali, naopak, ich nárok je dôvodný a je potrebné ho pokryť plnením žalovanej v 4. rade. Preto, vzhľadom na charakter sporu a na skutočnosť, že im iné, než postavenie žalovaných procesne nevychádzalo, vzhľadom na žalobu v prospech tretieho, podanú žalobcom, podľa § 257 CSP odvolací súd videl výnimočné okolnosti, ktoré odôvodňovali skutočnosť, že ich voči žalobcovi na náhradu trov konania nezaviazal a žalobcovi voči týmto trom žalovaným náhradu trov konania nepriznal.

21. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).